



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011 (26.04)
(OR. en)

EUCO 7/1/11
REV 1

CO EUR 5
CONCL 2

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της: Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου
προς: τις αντιπροσωπίες
Θέμα: **ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**
11 Μαρτίου 2011

ΔΗΛΩΣΗ

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η αναθεωρημένη δήλωση που εξέδωσε το έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (11 Μαρτίου 2011).

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδρίασε σήμερα σε έκτακτη σύνοδο για να συζητήσει τις εξελίξεις στη Λιβύη και τις νότιες γείτονες χώρες και να ορίσει την πολιτική κατεύθυνση και τις προτεραιότητες της μελλοντικής πολιτικής και δράσης της ΕΕ.
2. Οι δημοκρατικές εξεγέρσεις επιφέρουν δραματικές αλλαγές στις νότιες γείτονες χώρες, δημιουργώντας νέες ελπίδες και ευκαιρίες για τη διαμόρφωση ενός μέλλοντος βασισμένου στη δημοκρατία, τον πλουραλισμό, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Η πρόοδος και η δημοκρατία συμβαδίζουν. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί το θάρρος που επιδεικνύουν οι λαοί της περιοχής και επαναλαμβάνει ότι τις αποφάσεις για το μέλλον τους θα τις λάβουν οι ίδιοι οι λαοί με ειρηνικά και δημοκρατικά μέσα.
3. Όλες οι χώρες της περιοχής πρέπει να δρομολογήσουν πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις ή να επιταχύνουν τον ρυθμό υλοποίησής τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα στηρίζει κάθε βήμα προς τον δημοκρατικό μετασχηματισμό, πολιτικά συστήματα που επιτρέπουν την ειρηνική αλλαγή, την ανάπτυξη και την ευημερία και τον αναλογικότερο καταμερισμό των οφελών που απορρέουν από τις οικονομικές επιδόσεις. Εν προκειμένω, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει θερμά την ανακοίνωση του Βασιλιά του Μαρόκου για τη συγκρότηση συμβουλευτικής επιτροπής που θα προετοιμάσει αναθεώρηση του Συντάγματος η οποία θα τεθεί προς έγκριση στον μαροκινό λαό. Η στήριξη της ΕΕ θα εξαρτηθεί από την πρόοδο των εταίρων προς τον μετασχηματισμό. Καθώς η ανάπτυξη ισχυρών δημοκρατικών θεσμών αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους, έχει πρωταρχική σημασία η ενίσχυση των κοινοβουλευτικών δεσμών μεταξύ της Ευρώπης και της περιοχής.

4. Σε ό,τι αφορά την Τυνησία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την προκήρυξη εκλογών στις 24 Ιουλίου 2011 για την ανάδειξη συντακτικής συνέλευσης. Σε στενή διαβούλευση με τις αρχές της Τυνησίας, η ΕΕ είναι έτοιμη να παράσχει την απαραίτητη σχετική στήριξη, μεταξύ άλλων μέσω της χορήγησης προωθημένου καθεστώτος στην Τυνησία. Μόλις οι αρχές της Τυνησίας θα είναι έτοιμες, η ΕΕ είναι πρόθυμη να παράσχει στήριξη για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διατηρήσει την ενεργό παρουσία της σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, με σκοπό την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Η αλληλεγγύη που επιδεικνύει ο λαός της Τυνησίας προς τα πρόσωπα που εγκαταλείπουν τη Λιβύη είναι άξια επαίνου και στήριξης.
5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στηρίζει τον εκδημοκρατισμό της Αιγύπτου. Χαιρετίζει το γεγονός ότι οι πρώτες προτάσεις για την τροποποίηση του Συντάγματος κατατέθηκαν εντός σύντομου χρονικού διαστήματος και ενθαρρύνει τις αιγυπτιακές αρχές να παραμείνουν προσηλωμένες στην πολιτική μεταρρύθμιση και να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο για τον ολοκληρωμένο εκδημοκρατισμό της χώρας, μεταξύ άλλων και με την άρση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να κινητοποιήσει την πλήρη στήριξή της σύμφωνα με τις προτεραιότητες του αιγυπτιακού λαού και έχει εγκαινιάσει διάλογο με τη νεοδιορισθείσα αιγυπτιακή κυβέρνηση.
6. Η κατάσταση στη Λιβύη εξακολουθεί να αποτελεί πηγή σοβαρής ανησυχίας. Εκφράζουμε την ισχυρή αλληλεγγύη μας στον λαό της Λιβύης και τα θύματα. Καταδικάζουμε σθεναρά τα βίαια κατασταλτικά μέτρα που εφαρμόζει το καθεστώς της Λιβύης κατά των πολιτών του και την κατάφωρη και συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Χαιρετίζουμε την απόφαση αριθ. 1970 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και την παραπομπή της κατάστασης που επικρατεί στη Λιβύη στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Η χρήση βίας, ιδίως με στρατιωτικά μέσα, κατά αμάχων είναι απαράδεκτη και πρέπει να τερματιστεί αμέσως. Η ασφάλεια των ανθρώπων πρέπει να διαφυλαχθεί με όλα τα απαραίτητα μέσα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις επιθέσεις κατά αμάχων, μεταξύ άλλων και από αέρος. Για την προστασία του άμαχου πληθυσμού, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν όλες τις επιλογές που θα κριθούν απαραίτητες, με την προϋπόθεση αποδεδειγμένης ανάγκης, σαφούς νομικής βάσης και στήριξης από την περιοχή. Οι υπεύθυνοι θα κληθούν να λογοδοτήσουν και θα υποστούν σοβαρές συνέπειες. Θα συνεργαστούμε με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τον Αραβικό Σύνδεσμο, την Αφρικανική Ένωση και τους διεθνείς μας εταίρους για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ζητούμε να πραγματοποιηθεί σύντομα σύνοδος μεταξύ του Αραβικού Συνδέσμου, της Αφρικανικής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Ο συνταγματάρχης Καντάφι πρέπει να εγκαταλείψει την εξουσία αμέσως. Το καθεστώς του έχει απολέσει πλήρως τη νομιμότητά του και δεν αποτελεί πλέον συνομιλητή της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέσπισε περιοριστικά μέτρα κατά της ηγεσίας της χώρας και οντοτήτων με σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που ελέγχονται από το καθεστώς και είναι έτοιμη να θεσπίσει νέες κυρώσεις.
8. Ο στόχος είναι να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν η Λιβύη τον ομαλό εκδημοκρατισμό της μέσω διαλόγου ευρείας βάσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χαιρετίζει και ενθαρρύνει το εθνικό μεταβατικό συμβούλιο που έχει την έδρα του στη Βεγγάζη και το θεωρεί πολιτικό συνομιλητή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη να βοηθήσει τη χώρα να οικοδομήσει ένα συνταγματικό κράτος και να αναπτύξει το κράτος δικαίου. Είναι έτοιμη να ανταποκριθεί στα αιτήματα του λιβυκού λαού για συνδρομή στην ανοικοδόμηση της οικονομίας της.
9. Η έκτακτη κατάσταση ανθρωπιστικού χαρακτήρα στη Λιβύη και τη μεθόριό της λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις, επιδεινούμενη από τις μαζικές μεταναστευτικές κινήσεις λόγω των γεγονότων. Η ασφαλής απομάκρυνση των πολιτών της ΕΕ και άλλων υπηκόων που επιθυμούν να εγκαταλείψουν τις εμπόλεμες περιοχές παραμένει προτεραιότητα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν κινητοποιήσει ανθρωπιστική βοήθεια και είναι προσηλωμένα στην παροχή περαιτέρω βοήθειας στον λαό της Λιβύης και τα πρόσωπα που διασχίζουν τα σύνορά της, σε στενή συνεργασία με τον Ύπατο Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων, τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού/Διεθνή Ομοσπονδία Οργανώσεων του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλεί όλα τα μέρη να επιτρέπουν την πρόσβαση των ανθρωπιστικών οργανώσεων και φορέων σε όλες τις περιοχές όπου χρειάζεται να παρασχεθεί βοήθεια και είναι έτοιμη να στηρίζει το έργο τους. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχύσει τον συντονισμό της με σκοπό την συνεκτική και αποτελεσματική χρήση των πόρων και των δυνατοτήτων, σύμφωνα με τις ανθρωπιστικές αρχές.

10. Τα κράτη μέλη που επηρεάζονται αμεσότερα από τις μεταναστευτικές κινήσεις χρειάζονται την έμπρακτη αλληλεγγύη μας. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι έτοιμα να παράσχουν την απαραίτητη στήριξη ανάλογα με τις εξελίξεις. Η ΕΕ, ιδίως μέσω της επιχείρησης του Frontex με την ονομασία Hermes 2011, θα συνεχίσει να παρακολουθεί με προσοχή τον αντίκτυπο των γεγονότων στις μεταναστευτικές κινήσεις τόσο εντός όσο και από την περιοχή. Ιδίως, τα κράτη μέλη καλούνται επειγόντως να παράσχουν περαιτέρω ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους στον Frontex, ανάλογα με τις ανάγκες. Η Επιτροπή καλείται να διαθέσει πρόσθετους πόρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να επιτευχθεί με ταχείς ρυθμούς συμφωνία επί του κανονισμού για την ενίσχυση των δυνατοτήτων του οργανισμού.
11. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προβεί σε διαβουλεύσεις με τις ενδιαφερόμενες χώρες της περιοχής όσον αφορά την παροχή χρηματοοικονομικής και τεχνικής στήριξης για τη βελτίωση του ελέγχου και της διαχείρισης των συνόρων, καθώς και τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της επιστροφής των μεταναστών στις χώρες προέλευσής τους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο ΔΕΥ να συνέλθει χωρίς καθυστέρηση. Επιπλέον, το Συμβούλιο, σε συνεργασία με την Επιτροπή, καλείται να υποβάλει πριν από τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον Ιούνιο σχέδιο για την ανάπτυξη των ικανοτήτων διαχείρισης των μεταναστευτικών και προσφυγικών ρευμάτων.
12. Πρέπει να προωθηθεί μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της μετανάστευσης, σύμφωνη με τη συνολική προσέγγιση της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να ανταποκριθεί επίσης στην πρόκληση της κινητικότητας και να προωθήσει τις διαπροσωπικές επαφές, χρησιμοποιώντας εργαλεία όπως οι εταιρικές σχέσεις κινητικότητας με όλους τους εταίρους που έχουν προωθήσει επαρκώς τις μεταρρυθμιστικές τους διαδικασίες και συνεργάζονται για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης μετανάστευσης. Η Επιτροπή καλείται να υποβάλει προτάσεις για την ενθάρρυνση των ανταλλαγών μεταξύ νέων από την Ευρώπη και τη νότια Μεσόγειο.

13. Γενικότερα, τα υφιστάμενα προγράμματα εταιρικής σχέσης και συνδρομής θα πρέπει να επανεξεταστούν με ταχείς ρυθμούς, σε στενή συνεργασία με τους εταίρους μας στην περιοχή, ώστε να καλύπτουν καλύτερα τις σημερινές ανάγκες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε προσεγγίσεις που εστιάζονται στην κάθε χώρα και βασίζονται στις επιδόσεις.
14. Σε ό,τι αφορά το μεσοπρόθεσμο επίπεδο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητά νέα εταιρική σχέση με την περιοχή, σύμφωνα με τη δήλωσή του της 4ης Φεβρουαρίου 2011. Εν προκειμένω, σημειώνει με ιδιαίτερη ικανοποίηση την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου όπου προτείνεται μια εταιρική σχέση με τις χώρες της νότιας Μεσογείου για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία, μέσω διαφοροποιημένης προσεγγίσεως βάσει κινήτρων, η οποία θα συνδυάζει όλα τα μέσα της ΕΕ. Η εταιρική αυτή σχέση θα πρέπει επίσης να βασίζεται στη βαθύτερη οικονομική ολοκλήρωση, την ευρύτερη πρόσβαση στην αγορά και την πολιτική συνεργασία. Καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει με ταχείς ρυθμούς τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση και ιδίως τους όρους υπό τους οποίους θα μπορούσε να ενισχυθεί η στήριξη που προσφέρει η ΕΕ στους εταίρους της. Προσμένει δε την προσεχή ανακοίνωσή τους σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας.
15. Θα έχει επίσης ζωτική σημασία να παρασχεθούν στις χώρες τα μέσα για την ανοικοδόμηση και τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών τους. Η οικονομική ανάπτυξη και οι προοπτικές απασχόλησης, ιδίως των νέων, έχουν ύψιστη σημασία για τη σταθεροποίηση της δημοκρατίας. Το Συμβούλιο θα πρέπει να συμφωνήσει κατεπειγόντως επί των εκκρεμών προτάσεων σχετικά με τους πανευρωμεσογειακούς κανόνες καταγωγής, η δε Επιτροπή καλείται να παρουσιάσει προτάσεις για περαιτέρω μέσα ενίσχυσης του εμπορίου και των ξένων άμεσων επενδύσεων στην περιοχή σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο. Είναι επίσης επείγουσα η ανάγκη να αναζωογονηθεί ο κλάδος του τουρισμού στην περιοχή. Το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσει το συντομότερο δυνατόν τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τις επανεισροές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και να μελετήσει περαιτέρω δυνατότητες αύξησης της συνολικής ικανότητας χρηματοοικονομικής στήριξης της ΕΤΕπ. Είναι σημαντικό να υπάρξει συντονισμός με άλλους διεθνείς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

16. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι επίσης έτοιμη, αξιοποιώντας τα έως τώρα διδάγματα, να επανεξετάσει τις αποστολές της Ένωσης για τη Μεσόγειο, με στόχο την προώθηση της δημοκρατίας και την προαγωγή της σταθερότητας στην περιοχή. Πρέπει να δοθεί νέα ώθηση σε απτά μέτρα και έργα προκειμένου να ενδυναμωθούν οι δημοκρατικοί θεσμοί και η ελευθερία της έκφρασης, περιλαμβανομένης της απρόσκοπτης πρόσβασης στο Διαδίκτυο, να ενισχυθούν οι κοινωνίες των πολιτών, να στηριχτεί η οικονομία, να περιοριστεί η φτώχεια και να αντιμετωπιστεί η κοινωνική αδικία.
 17. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επίγνωση του ευρύτερου πολιτικού και οικονομικού αντικτύπου των γεγονότων αυτών στην ευρύτερη περιοχή και ζητεί να επανενεργοποιηθεί η διαδικασία ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή.
-